

1 Osobní reflexe účasti na akci

1.1 Jaké tři věci ve vás nejvíce rezonovaly z toho, co jste slyšeli a dozvěděli se na kongresu?

- *Není až tak důležité co všechno děláme (pro ochranu našeho prostředí), jako spíše jak a nakolik efektivně toto dokážeme komunikovat lidem kolem sebe, abychom je nadchli a zapojili do společného úsilí ochrany (ŽP). To že odborná firma o prázdninách namontuje na školu solární panely zdaleka neznamená, že od září budou všichni žáci zarytými ochránci planety.*
- *Proenvironmentální chování nemusí být založeno pouze na omezování životního standardu a vině. Staré technologie vyvinuté před desítkami (či více než sto lety) na kterých většinou stojí dnešní svět nemají potenciál pro velké úspory (uhlíková daň z letenky není konečným řešením problému emisí CO₂ Zároveň to neznamená, že se musíme zříci létání – zvláště pokud si přiznáme, že k tomu nepotřebujeme turbínové motory)*
- *Učitel je vždy učitelem, není to role, je to poslání. Potřeba zapojit učitele do programů tak, aby se po jeho skončení dokázali věnovat tématu i nadále. "Odmítnout normu a jít příkladem". Zachovat program tak jednoduchým jak je to jen možné – usnadní to učitelům následující práci se skupinou.*

1.2 Co si z kongresu odnášíte jako to, co budete chtít přenést do své další praxe? K čemu vás setkání inspirovalo?

- *Situace v EVVO ve světě je dost podobná situaci u nás. Nejsme pozadu. Je potřeba systematický přístup zapojování EVVO do vzdělávání.*
- *Potřeba síťování – sami dokážeme jen zlomek toho čeho je možno dosáhnout efektivní spoluprací.*

1.3 Co a jak z učení a zážitků z kongresu představíte kolegům z vaší organizace?

Kongres ukázal, že situace v EVVO ve světě není zase tak odlišná od toho, na co jsme zvyklí u nás doma. Proti světu rozhodně nejsme pozadu a za stav naší úrovně EVVO se nemusíme stydět. Naopak mnohé příspěvky popisovaly nám velmi známé situace, nedostatečný průnik očekávání lektorů a pedagogů, spolknuté školní osnovy, ambiciózní plány a nedostatečnou časovou dotaci jednotlivých předmětů. Na mnoha místech vystupující apelovali na chápání environmentální výchovy jako životní hodnoty a postoje než průřezového předmětu školního kurikula.

Program akce se celkově odvíjel na vysoké akademické úrovni, kde většina příspěvků se zakládala na hodnocení neutěšeného až varovného stavu současného systému vzdělávání. Z tohoto standardu poněkud vybočovaly příspěvky severských zemí (Norsko, Švédsko, Kanada), jejichž autoři se snažili zapojovat účastníky do dílny a prodat konkrétní vizi do nadcházejících let. Úplně z jiného soudku byl příspěvek projektu Swiss CleanTech, který snad jako jediný vyzýval k proaktivním řešením příčin současného stavu (ŽP) a hledání "chytrých" řešení a ne k omezování (negativních) důsledků technologií používaných v současnosti.

Dalším velice silným momentem byl příspěvek mládežnického kongresu. Zúčastnění studenti dokázali do celého setkání vnést svěží vítr a aktivovat většinu účastníků. Jaké bylo zadání pro vstup studentů mi není po rozhovorech s nimi úplně známo, každopádně je jasné, že současné mládeži není stav našeho prostředí lhostejní. Bohužel je cítit, že účastníci mládežnického kongresu zastupující dnešní mládež a zástupci odborníků z oblasti EVVO nemluví společnou řečí. Vnímám jako veliký závazek pro lektory každé jedné instituce zabývající se EVVO, aby našli ty správné (didaktické, metodické, inspirační) stavební kameny a překlenuli mezeru mezi těmito dvěma skupinami, kterým vlastně jde o totéž - abychom naše prostředí nevyčerpávali na úkor dalších generací .

2 Odborný příspěvek z kongresu

Opět se musím vrátit k příspěvku a prezentaci Bertranda Piccarda (Solar Impulse Foundation, projekt Swiss CleanTech). Tento příspěvek jako jeden z mála přesahoval hranice událostí, které na poli environmentální výchovy proběhly v minulosti, ale naopak naznačil jasné poselství a inspiraci do budoucnosti. Bertrand se zaměřil na prezentaci demonstraci dnes již existujících řešení v oblasti udržitelného rozvoje na ochranu životního prostředí. Ve svém příspěvku vyzdvihoval vyvážený stav ekonomické a ekologické stránky řešení (známé tři pilíře udržitelného rozvoje - tím třetím je sociální stránka). Je zajímavé, že environmentální šetrná řešení podkládá spíše logickými než ekologickými argumenty a vyzdvihuje čisté technologie prezentuje jako finančně zisková řešení. V těchto souvislostech proenvironmentální chování neznamená nutně asketismus a snižování životního standardu, ale elegantní a chytré řešení současného vývoje. S odkazem na činnost jeho nadace se odkazuje na 1000+1 (rozuměj stovky) šetrných opatření, která zároveň chrání přírodu a zároveň podporují ekonomický růst.

Je jasné, že mnohá řešení šetrná k našemu prostředí jsou dnes již reálně dostupná, ale stále nejsou známa široké veřejnosti. Bertrand svůj odkaz na kongresu podložil příkladem letu kolem světa v solárním letadle, kdy bez jakéhokoli paliva. Vzhledem k okolnostem dnešních dnů a budování energetické nezávislosti je jeho odkaz více než aktuální.

Dobrou inspirací nejen z oblasti energetiky je přímo databáze šetrných opatření.

<https://solarimpulse.com/solutions-explorer> I kdybychom nemuseli řešit klimatickou změnu, má smysl se zabývat těmito opatřeními, protože jsou ekonomicky i jinak výhodná.

V mých očích tento příspěvek přinesl nejjasněji formulovaný odkaz a vizi do budoucna.

3 Samostatná fotografie

Foto z akce k možné publikaci v Bedrníku